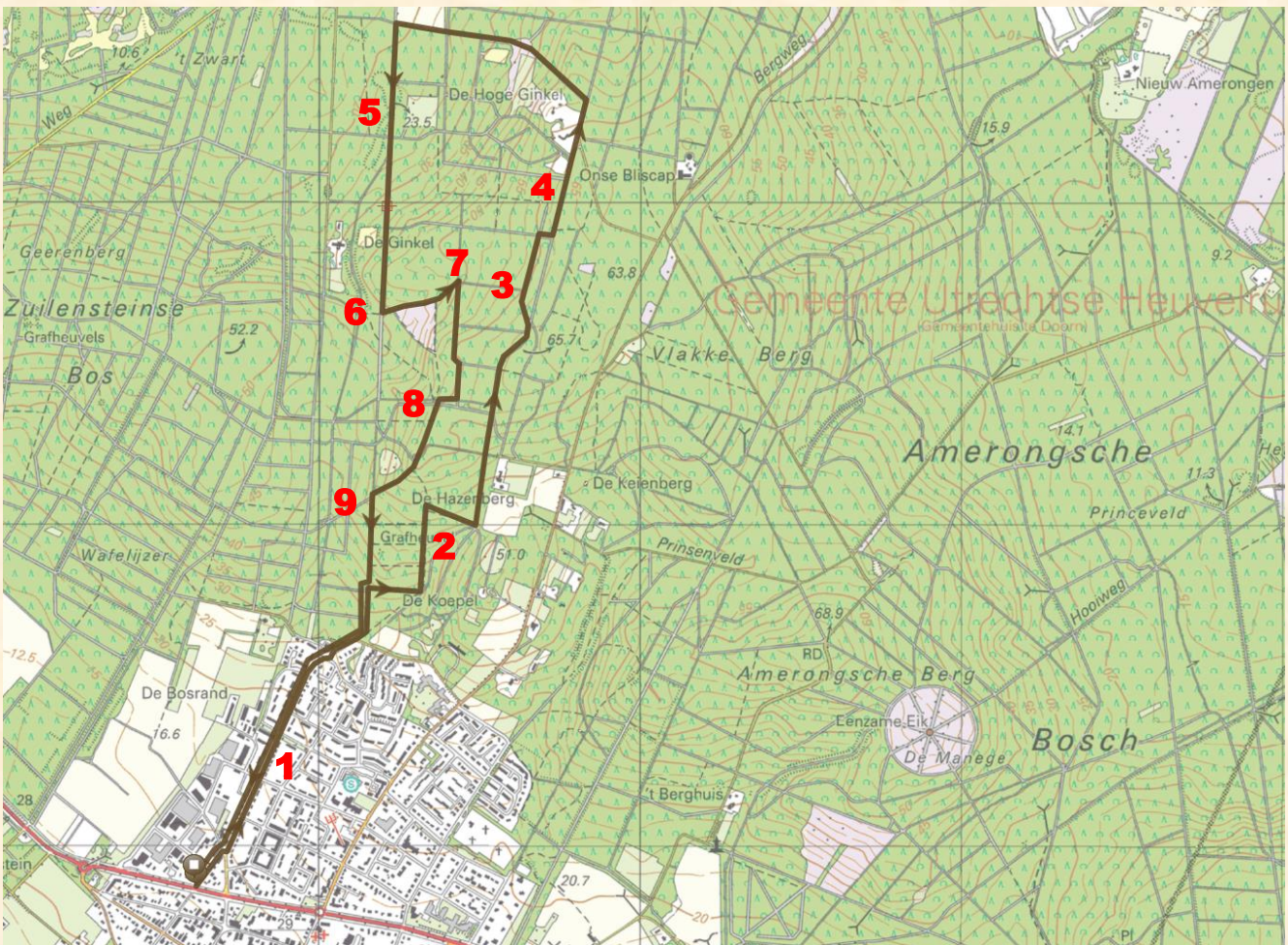
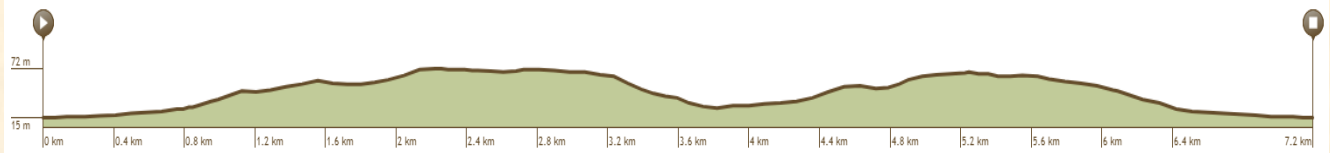

De Hoge Ginkel bij Amerongen

Voor degenen die met eigen ogen een representatief beeld van De Hoge Ginkel en omgeving willen krijgen beschreven wij vanuit Amerongen een lusvormige route van 7,2 kilometer. Hierbij moeten enkele in elkaars verlengde gelegen straten van de bebouwde kom vice versa worden gelopen.

Route 7,2 km. Voor de GPS RouteYou versie, klik [hier](#).

1. Vanuit de bushalte Galak van de Koningin Wilhelminaweg leiden de Schapendrift Noord, Prins Bernhardlaan en Boslaan van Amerongen Noord ons naar het hooggelegen bosgebied waar we willen wandelen. We lopen dan eerst over de mantel ijssmeltwaterafzettingen die onderaan de nabije stuwwal werd gevormd. Daarbij stijgt het oppervlak ervan geleidelijk van 14 tot ruim 20 meter boven N.A.P. Waar de Boslaan een bocht naar rechts maakt bereiken we de stuwwal zelf en gaat het terrein sneller stijgen. Aan het eind van de Boslaan en bebouwde kom gaat ons geopad schuin links een hoofdontsluiting van het bos volgen. Ruim honderd meter verderop gaan we echter een rechterzijpad in. Het brengt ons naar de omrasterde rand van het landgoed Hazenberg door het bos waarvan we een smeltwaterdal zien lopen.

2. Even voor het raster gaan we links via een recht bospad de rand van het landgoed volgen. Het terrein stijgt dan vrij snel tot bijna 55 meter boven N.A.P. Vrijwel bovenaan de helling slaat de omrastering rechtsaf. Luttele meters verderop biedt een pad ons de mogelijkheid dit ook te doen. Het pad brengt ons naar een kruising met een overwegend kaarsrechte lange hoofdontsluiting van het bos die we links verscheidene honderden meters zullen gaan volgen. Rechts wordt dan eerst een open terrein met enige bebouwing gepasseerd. Op dit terrein bevindt zich het tehuis voor zwerfdieren De Hazenberg.

3. Voorbij het open terrein beklimt onze hoofdontsluiting na het passeren van een kruising de hogere delen van het grote stuwwalplateau dat tussen de ijstongen van Leersum en Elst werd gevormd. De lage culminaties op het plateau reiken tot ongeveer 66 meter boven N.A.P. Onze hoofdontsluiting maakt op een van die culminaties een flauwe S-bocht. Nog geen honderd meter verderop gaan we links een naar rechts afbuigend zijpad in om enige tijd een route evenwijdig langs de hoofdontsluiting te lopen. Dit gebeurt met de bedoeling links het begin te aanschouwen van een brede vallei waarin een eindje verderop een markant dalletje werd gevormd. Dit dalletje zullen we later nog te zien krijgen.

4. Voorbij de vallei gaan we rechts weer terug naar de hoofdontsluiting om die links andermaal een eind af te lopen. Intussen wordt dan het omrasterde deel van het vrij jonge landgoed De Hoge Ginkel gepasseerd. Daarbij is ook de architectonisch een eenheid vormende bebouwing ervan te zien. In deze omgeving wordt onze aandacht overigens ook getrokken door indrukwekkende uitzichten op westelijker gelegen delen van de Utrechtse Heuvelrug. Ze geven ons de illusie in een uitgestrekt onbewoond en bebost heuvelland te vertoeven.

5. Even voorbij de bebouwing van het landgoed De Hoge Ginkel gaan we schuin links een andere hoofdontsluiting van het bosgebied volgen om even later de westelijke flank van het grote stuwwalplateau af te dalen. Voorbij een rechthoekige kruising wordt rechts dan een enclave cultuurland gepasseerd. Aan het eind daarvan slaat ons geepad op een volgende rechthoekige kruising linksaf. De wandelroute volgt daarna bijna een kilometer een kaarsrechte bosweg. Intussen zijn we terechtgekomen op het uitgestrekte terras onderlangs de westflank van het grote stuwwalplateau. De oppervlakte van het terras wordt echter verlevendigd door een min of meer parabolvormig systeem markante zandruggetjes met een glooiend oppervlak. Mogelijk hebben wij hier van doen met de duinachtige windvormingen die omstreeks het eind van de laatste ijstijd konden ontstaan. De ruggetjes zijn dan zo'n 10.000 jaar oud.

6. Na vijfhonderd meter gaat het kaarsrechte pad een kleine uitstulping van het stuwwalplateau beklimmen. Het niveau waarop wij lopen stijgt dan van 25 tot 45 meter. Op en voorbij de kruin van de uitloper zien we rechts een vallei met dalletje het pad naderen. Het is de tweede kennismaking met het geosysteem waarvan we al aan de oostkant van het wandelgebied iets te zien kregen. Intussen zal onze aandacht echter getrokken worden door de grote met heide begroeide terreindepressie die dan voor ons opdoemt. Het is een voormalige 20ste-eeuwse groeve in de westelijke flank van het stuwwalplateau. De ontgronding waardoor de terreindepressie ontstond werd op de meeste plaatsen gevolgd door een herbebossing die in 2007 weer grotendeels teniet zou worden gedaan om een warme heidebiotoop te creëren.

7. Vlak voor de verheide groeve gaan we een pad langs de noordelijke rand ervan lopen. In het bos links van ons zien we dan weer de vallei. Geoefende geomorfologische waarnemers zullen daarbij vaststellen dat de ontgronding de vallei aan de zuidkant schampte. In de noordoosthoek van de groeve buigt het pad naar links. Het wordt dan weer een echt bospad. Al gauw brengt het ons nu bij een viersprong waar we scherp rechtsaf slaan. Vrijwel zuidwaarts lopend bestijgen we dan andermaal een uitloper van het stuwwalplateau. Op de kruin daarvan kwamen enkele kommetjes bij de oostrand van de groeve te liggen. Bij de kommetjes staat een bankje waar over het kunstmatige heidebekken kan worden uitgekeken.

8. Voorbij de kruin komen we na enkele honderden meters terecht op een T-kruising vanwaar de wandelroute rechts naar de zuidoosthoek van de groeve loopt. Hierna verleidt een bospad ons tot een verkenning van het stuwwalterras ten zuiden van de groeve. Rechts zien we dan dat de westflank van het terras bijzonder steil is. Dit houdt waarschijnlijk verband met de sterke zijdelingse erosie die er

vanuit een nabije stuwwalpas mogelijk moet zijn geweest. IJssmeltwater was hiervoor waarschijnlijk verantwoordelijk. Het bospad loopt naar een kleine culminatie van het stuwwalerras die tot bijna 61 meter boven N.A.P. reikt. Op de culminatie ontwaren we links een dichtgroeende open plek waar enige bebouwing stond.

9. Even verderop volgt rechts voor ons een diagonale afdaling van de steile westelijke terrasflank. Na 200 meter leidt die afdaling tot een weerzien van de kaarsrechte lange bosweg die we bij de noordrand van de groeve ontrouw werden. Deze hoofdontsluiting is trouwens ook de weg die bij het begin van de boswandeling even werd gevolgd. Bij de derde kennismaking met de lange rechte hoofdontsluiting moeten we linksaf en nog twintig meter dalen om terug te keren naar de plek waar onze boswandeling begon. Tijdens die terugkeer worden nog enkele grafheuvels gepasseerd.

Toelichting

Het wandelgebied occupeert het westelijk deel van een vrij groot en tamelijk hoog stuwwalplateau waarvan een aantal culminaties tot ongeveer 66 meter boven N.A.P. reikt. Aan de westzijde wordt het stuwwalplateau door een korte pas gescheiden van de iets lagere geomorfologische collega waarop het Zuilensteinse Bos groeit.

De vorm van het plateau werd sterk beïnvloed door een tweetal ijslobben die respectievelijk ten westnoordwesten en oostnoordoosten van het gebied lagen.

Op het stuwwalgedeelte van het wandelgebied is minder microreliëf ontdekt dan op de nabije Rojesteinse en Vlakke Berg.

Smeltwater vormde in het gebied enkele vallei- en dalsystemen die in (zuid)westelijke richtingen lopen.

Onderaan de westelijke flank van het stuwwalplateau ligt een ten dele boogvormig systeem kleine maar markante zandruggen met een overwegend glooiend oppervlaktereliëf. Waarschijnlijk behoren ze tot de generatie windvormingen die tegen het eind van de laatste ijstijd op droger wordende zandgronden ontstond.

In het uiterste zuiden van het gebied liggen enkele prehistorische grafheuvels.

Evenals elders verdwenen de natuurlijke loofbossen sinds de bronstijd onder invloed van allerlei menselijke activiteiten en namen heidevegetaties gaandeweg hun plaats in.

In de tweede helft van de 19de eeuw werd begonnen met de grootschalige herbebossing die al na enkele decennia vrijwel was voltooid. In de nieuwe bossen zou tijdelijk ook de eikenhakhoutcultuur van belang zijn. Behalve de gewone den werden (later) ook exotische naaldhoutsoorten als de douglas- en hemlockspar geplant.

Bij de herbebossing is het westelijk deel van het gebied door noordwaarts lopende hoofdontsluitingen verreept. Elders zouden de langere boswegen echter in een meer noordnoordoostelijke richting worden aangelegd. Langs sommige wegen werden beuken geplant.

Zowel aan de westrand als in de zuidoosthoek van het gebied herinnert de bosvegetatie op enkele percelen nog aan de vroegere eikenhakhoutcultuur.

Voornamelijk het westelijk deel van het beschreven gebied maakt al enkele decennia deel uit van een complex bezittingen dat sinds 1975 werd verworven door de stichting Het Utrechts Landschap en Hoge Ginkel werd gedoopt. Het meest zuidwestelijke deel van het terrein behoort tot de uitgestrekte staatsboswachterij Amerongse Berg.

In 2007 is een beboste voormalige groeve in het zuidwesten van het gebied over een oppervlakte van 35 ha ontdaan van zijn houtopstanden om er een aangrenzend heideterreintje uit te breiden.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen.

Voor de foto's is de rechthebbende Stichting Geopark Heuvelrug i.o. of haar rechtsopvolger.